

Årsplan 2019 med Langtidsplan 2017-2020. Årsrapport per 31.12.2019

Stiftelsen Kirkelig Ressurssenter mot vold og seksuelle overgrep har til formål å virkeliggjøre kirkesamfunnenes diakonale oppdrag i møte med mennesker utsatt for vold og seksuelle overgrep.

Stiftelsen Kirkelig Ressurssenter mot vold og seksuelle overgrep utfører sitt diakonale oppdrag under visjonen: *VED DEN UTSATTES SIDE*

Oppdraget realiseres gjennom disse verdiene: *VERDIGHET - ÅPENHET – RETTFERDIGHET*

Kirkelig Ressurssenter har fire strategiske mål: ett mål for hvert av de tre virksomhetsområdene, **FOREBYGGING, BEARBEIDING**, og **HÅNTERING**, og et mål for **ORGANISASJONSUTVIKLING**

Kirkelig Ressurssenter mottok VID vitenskapelige høgskoles evaluering av virksomheten gjennom 20 år, 11. januar. Evalueringen med sine konkrete forslag til endringer, har preget mye av arbeidet i styret og stab dette året. I vårsemesteret la styret til rette for en omfattende «lytterunde» hvor ulike instanser og institusjoner ble invitert til å kommentere evalueringens forslag. Dette førte blant annet til vedtektsendringer. Daglig leder siden virksomhetens oppstart, Elisabeth Torp, gikk av som leder 1. februar og gikk ut i studiepermisjon fra samme dato, og den 4. juni ble det holdt takke- og avskjedsmiddag i Cathinka Guldbergs stuer på Lovisenberg Gjestehus. Turid Skorpe Lannem ble konstituert leder ut året. Lennart Persson fikk 1. februar permisjon i 50 % stilling for å jobbe som sykehusprest ved Ullevål universitetssykehus. Det har vært et innholdsrikt år. Novemberkonferansen ble planlagt og vel gjennomført, med Gyrid Gunnes (VID vitenskapelige høgskole) og Kari Margrete Solvang (Norsk Luthersk Misjonssamband) i arbeidsgruppa foruten staben. Det er jobbet med og rapportert på to eksternt finansierte prosjekter, *Det har skjedd mitt barn* og *Migrantmiljøers bevissthet om seksuelle overgrep*. Et tredje eksternt finansiert prosjekt, *Kurspakke for unge ledere*, er kommet godt i gang. I vårsemesteret har vi samarbeidet med MF vitenskapelig høgskole om en samtalegruppe for kvinner (pilotprosjekt), tilbudt samtalegruppe for kvinner og menn på huset, og avholdt en fulltregnet Mannshelga som vi årlig arrangerer i samarbeid med Senter for seksuelt misbrukte menn (SSMM) og Støttesenteret mot incest i Oslo (SMISO). Brukererfaringsforum har vært en viktig satsning som vi ser på hvordan videreføre framover. Ansatte har deltatt på og med kurs og fagdager rundt om i landet og i Sverige, samarbeidet om og bidratt på Messer for verdighet og stått på stands på stevner. I juni arrangerte vi en fagdag i samarbeid med Norges Kristne Råd og nettverket Sammen mot overgrep med temaet «Migranterkirker og minoritetsmiljøer sammen mot overgrep». Tilbudene knyttet til bearbeiding som støttesamtaler og fellesskapstilbud som «Middag & kveldsbønn» har gått som normalt, og det har vært jevn etterspørsel på håndteringsrådgivning som tidligere år. Tross færre personalressurser, også grunnet sykemeldinger, viser årsrapporten at det har vært stor aktivitet i 2019.

Representantskapet

Oppnevnt av de samarbeidende parter: Kirkerådet for Den norske kirke: Runo Lilleaasen, Kristin Fehn og vara Elisabeth Thorsen. Norges Kristne Råd: Erhard Hermansen, Sindre Bostad og vara Karin Randsborg Thompson. Norges KFUK-KFUM: Øystein Magelssen (representantskapets leder), Gyrid Mangersnes og vara Maria Saxegaard. Blå Kors Norge: Jan Elverum (representantskapets nestleder), Trine Stensen og vara Amund Gillebo.

Styret

Følgende utgjorde Ressurssenterets styre: Bjørn Hareide (styreleder), Marianne Uri Øverland (nestleder), Anne Skoglund, Tormod Kleiven og Øyvind Haraldseid. Varamedlemmer: Lise O. Luther, Lina Apesland Reisjø og Elisa Stokka.

Evalueringen

I 2018 bestilte Kirkelig Ressurssenter en omfattende evaluering av virksomheten gjennom to tiår. Kirkerådet ved Den norske kirke bidro med ekstern finansiering av evalueringen. VID vitenskapelige høgskole fikk oppdraget etter en anbudsrunde. Den 11. januar 2019 ble evalueringen overlevert. Evalueringen slår tydelig fast virksomhetens betydning og berettigelse, samtidig som den kommer med konkrete endringsforslag. Våren 2019 avholdt styret fire møter hvor ulike instanser og institusjoner ble invitert til å gi innspill til styret på bakgrunn av evalueringen. I forlengelsen av denne «lytterunden» vedtok styret vedtektsendringer som representantskapet for stiftelsen stilte seg bak. Lotteri- og stiftelsestilsynet godkjente vedtektsendringene. Vedtaksendringene svarer blant annet på Evalueringen som understreker virksomhetens selvstendighet og samtidig oppfordrer Kirkelig Ressurssenter til å knytte seg tettere til aktuelle fagmiljøer. Styret er sammen med stab i prosess om hvilke institusjoner det kan være naturlig å søke et tettere, og kanskje også, et formalisert samarbeid med, i tiden framover.

Prosjekter – særskilte tiltak, med prosjektslutt i 2019

Prosjektet *Det har skjedd mitt barn* er støttet av barne-, ungdoms og familiedirektoratet (Bufdir, bevilget desember 2017). Prosjektet har resultert i heftet «Det har skjedd mitt barn» som ble lansert sammen med Samisk kirkeråd i Tromsø 6. januar. Elisabeth Torp og Maria Steinsvik har hatt det faglige ansvaret for prosjektet. Heftet gir nærstående til mennesker som har opplevd seksuelle overgrep, en stemme. Det er samlet inn fortellinger fra nærstående. Ut fra disse har man utarbeidet fiktive fortellinger som fagpersoner og kirkelige ressurspersoner, har reflektert over. Heftet gir også en kort innføring i samisk kultur og trosliv, formidlet på en populærvitenskapelig og tilgjengelig måte.

Prosjektet *Migrantmiljøers bevissthet om seksuelle overgrep*, støttet av barne-, ungdoms og familiedirektoratet (Bufdir, bevilget i 2018) hadde som målsetning å bidra til kartlegging av kunnskap og bevissthet om vold og overgrep i nære relasjoner i kristne migrantmiljøer, og etablering av kontakt med de ulike miljøene. Hensikten med denne kartleggingen, er på sikt å sette i gang et større prosjekt for å gjøre vold og overgrep mindre tabubelagt i migrantmiljøer, bidra til å stoppe vold og overgrep, og få flere til å søke hjelp. Ressurssenteret samarbeidet med Flerkulturelt kirkelig nettverk (ved Norges Kristne Råd) om prosjektet, med Ressurssenteret stod som prosjektansvarlig. Det ble etablert en arbeidsgruppe med medlemmer med tilknytning til ulike migrantmenigheter. Et spørreskjema ble utarbeidet og sendt til migrantkirkeledere for respons, og resultatet viser at det er mye godt å bygge på, samtidig som det er et stort behov for mer kunnskap og samarbeid på feltet. Prosjektet viser at det er viktig og nødvendig å investere tid til nettverksbygging og kontakt med migrantmenighetene, noe vi vil samarbeide videre med NKR / Flerkulturelt kirkelig nettverk, om.

Prosjektet *Kurspakke om seksualitet og grenser hos unge ledere* er støttet av Kirkerådet (Dnk). Prosjektet innebærer å utvikle en oppdatert og aktuell kurspakke rettet mot unge ledere, til bruk i menigheter og kristne organisasjoner. Tanken var å jobbe med det på vårsemesteret, men det ble lykkes ikke å få på plass en arbeidsgruppe med aktuelle kirkelige ansatte med erfaring fra arbeid med ungdom, før i høstsemesteret. Arbeidsgruppa møttes fire dager til workshop, noe som viste seg svært nyttig i arbeidet med å utarbeide et relevant og faglig solid kursopplegg. Dramapedagog Marius Sørensen bidro med øvelser som ble testet ut i gruppa. På Trosopplæringskonferansen bidro han og tre arbeidsgruppedeltakere på seminaret «Kropp er topp» på vegne av Ressurssenteret. Prosjektet skulle vært fullført til nyttår, men vil pga. sykemelding i staben fullføres i løpet av våren 2020.

Prosjekter – særskilte tiltak, med prosjektstart i 2019

Prosjektet *Dobbel Sårbarhet II* er støttet av barne-, ungdoms og familiedirektoratet (Bufdir, bevilget desember 2018). Prosjektet er et samarbeid med Samisk kirkeråd om å utvikle nødvendig ressursmaterieell uti fra språklige, kontekstuelle og kulturelle behov ved forebygging av seksuelle overgrep og vold i nære relasjoner i tre samiske språkområder (sørsamisk, lulesamisk og nordsamisk). Arbeidet bygger videre på de erfaringer som vi har gjort oss i arbeidet med prosjektene Dobbel sårbarhet og Det har skjedd mitt barn. Prosjektet er godt i gang og selv om det var håp om å ha kommet lenger i løpet av 2019, er det godt i rute med tanke på (godkjent utvidet) rapporteringsfrist ved utgangen av 2020.

Messe for verdighet

Messe for verdighet har vært en sentral og viktig satsning over flere år. Det er etablert samarbeid og kontakt i en rekke byer og steder. Domkirkene i Den norske kirke har fått en særlig rolle i å vise solidaritet med utsatte for vold og seksuelle overgrep i nære relasjoner, og for å sette fokus på forebygging av overgrep og gi rom for bearbeiding når det først har skjedd. Årsrapporten viser at det arrangeres Messe for verdighet en rekke steder, og vi har som mål å bidra til at slike solidaritetsgudstjenester finner sted innenfor hele bredden av det kirkelige landskapet.

Brukererfaringsforum

I 2018 ble brukere med ulik bakgrunn og fra hele landet invitert til et forum for erfaringsutveksling og formidling som på sikt kan gi kirker og menigheter mer kunnskap slik at overgrepsutsatte får et større livsrom i kristne sammenhenger, kalt *brukerfaringsforum*. Deltakerne i gruppen har blitt spurt om å bidra med å dele sin erfaringskompetanse under helgesamlinger. To helger ble gjennomført høsten 2018 og tre helger ble gjennomført i 2019, med rundt 10 deltakere. Bidragsyterne i Brukererfaringsforum bidro på Novemberkonferansen 2019 med stand hvor prosessarbeidet fra helgene ble presentert, kulturelle innslag (dikt og sang) og hvor man delte erfaringer fra menighetsfellesskapet, gudstjenesterommet og sjelesorgrommet. Brukererfaringsforum stod også ansvarlig for den liturgiske avslutningen ved konferansen. Det jobbes med en videreføring av Brukererfaringsforum slik at erfaringene fra arbeidet kan gjøres tilgjengelig for kirker og menigheter.

Rød knapp

Kirkelig Ressurssenter representerer, sammen med biskop Solveig Fiske, Den norske kirke i alliansen Rød knapp. Det går på rundgang mellom organisasjonene å søke midler til alliansens arbeid. Vi ble bedt om og tok ansvar for å søke prosjektmidler til alliansens arbeid, for 2019. Kirkelig Ressurssenter mottok kr 300 000,- til Rød knapp-alliansens arbeid fra Kompetansesenter for kriminalitetsforebyggende arbeid. Midlene er utelukkende godt til Rød knapp-alliansens arbeid, og er rapportert på. Alliansen har vedtatt å legge inn kostnad på sekretariatsoppgaver som det vi gjorde på dugnad, i kommende søknader til dens arbeid.

Økonomi

2019 ble avsluttet med et resultat (før overføringer og disposisjoner) på kr 86 127,-. Årsoppgjøret viste før revisjon et forventet underskudd på kr 46 000,-. Revisor påla oss å inntektsføre merverdikompensasjonen i det året midlene tildeles, tidligere har kompensasjonen blitt avsatt til påfølgende år. Med endrede føringsrutiner viser årsresultatet et overskudd. Overskuddet blir lagt til egenkapitalen og midler herfra er budsjettet for bruk i 2020. Dette er nødvendig i en overgang grunnet ny føringsrutine.

Inntektssiden utgjøres i hovedsak av statlige overføringer via Kirkerådet (Den norske kirke), kirkeofringer og Norges Kristne Råd.

I tillegg har vi i 2019 fått prosjektmidler fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og fra Kirkerådet.

Lønnsutgifter og godtgjøring utgjør en solid del av driftsutgiftene, for øvrig avspeiler driftsregnskapet årets aktivitet med ulike arrangement, kurs og stor reisevirksomhet.

Tiltak i langtidspanen:	Mål:	Tiltak:	Måltall/Kvalitetsmål:	Resultat pr 31.12.2019	Vurdering
	FOREBYGGING Forhindre at overgrep skjer i kirkelige miljøer, gjennom å spre kunnskap, skape større bevissthet og bidra til forebyggingstiltak og avdekking				
<i>Jobbe med å involvere menighet/forsamling og nærstående til barn og unge i det forebyggende arbeidet</i>		Formidle overgrepkunnskap og samtalekompetanse, og gi hjelp til å formidle seksualitet og grensesetting, til kirkelig ansatte og frivillige	3 kurs for kirkelig ansatte og frivillige lokalt. 70 deltakere Kurs for ansatte i 3 prostier i Den norske kirke	Fagdag på Elverum, prostiet der. 20 deltakere. Kristiansund, 50-60 deltakere Bodø, Stiftsdager, 30 deltakere	Gode tilbakemeldinger, blanding av praktisk og teoretisk Gode tilbakemeldinger fra arrangør. Deltakerne lot seg involvere, gode tilbakemeldinger fra bispedømmet.
<i>Holde kurs og skape faglige møteplasser for arbeid med barn, ungdom og sårbarhet</i> <i>Bygge samtalekompetanse hos</i>		Holde kurs for studenter i kirkelig utdanningsløp	Medvirkning på Veien til prestatjeneste Øst, O2-samling. Samtalegruppe om seksualitet, 6 deltakere	VTP Øst O2, 15 deltakere Samtalegruppe kvinnelige studenter MF: 2 studenter 6 ettermiddager	Engasjerte deltakere. God tilbakemelding fra oppdragsgiver. Deltakerne og MF fornøyde, MF tok det som et pilotprosjekt. Vi vurderer å utvikle manual med

Tiltak i langtidsplanen:	Mål:	Tiltak:	Måltall/Kvalitetsmål:	Resultat pr 31.12.2019	Vurdering
<i>dem som møter barn og unge i samtale</i> <i>Bidra til bevissthet om trygg bruk av sosiale medier i kristne sammenhenger, og gi innspill til hvordan en kan hjelpe barn og ungdom til å ta trygge valg på sosiale medier</i>		Undervisning for barne- og ungdomsledere	Innføringskurs, 10 studenter 2 kvelder fra MF og TF. Undervise 10 masterstudenter diakoni ved MF/VID PKU-kurs, Lovisenberg Diakonale Sykehus, halv fagdag på KRS. Undervisning i 3 ulike organisasjoner / kirkesamfunn/ sammenhenger	16 påmeldte, 12 gjennomførte 20 internasjonale studenter deltok. 6 PKU-deltakere deltok. Dnk: Fossum, Stover og Høybråten menighet for ungdom Dnk: Fagerborg menighet, konfirmasjonsundervisning. 1 samling, 30 konfirmanter	studentprestetjenesten som målgruppe. Veldig gode tilbakemeldinger, også noen utførlige per epost. 12 er en fin gruppestørrelse. Spennende, men også krevende gruppe å undervise fordi studentenes bakgrunn var så mangfoldig. Språk er også en utfordring. Ønsker å videreføre. Gjennomført i vårsemester med gode tilbakemeldinger, men fikk ikke henvendelse på høsten. Vi vil følge opp. Kontakt over tid, kurskveld sammen med ungdommene. God mottakelse og tilbakemeldinger. Menigheten godt fornøyd med opplegget, fint å ha noen utenfra på temaet. Vi samarbeider gjerne kommende år.
	FOREBYGGING - forts	Undervise relevante eksterne steder på bestilling	4 steder og 150 deltakere.	Fagdag VID 25 deltakere 7. juni: LP deltok med innlegg Amathea: 6 deltakere K-Stud-kurs 1 helg: 16 deltakere	Viktig samarbeid med VID som fagmiljø. God respons fra bestiller. Gode tilbakemeldinger på selve kurset, Amathea har ikke meldt oss fra deres evaluering. Svært god skår på foredragsholdere og kursinnhold. (evaluering fra K-stud).

Tiltak i langtidsplanen:	Mål:	Tiltak:	Måltall/Kvalitetsmål:	Resultat pr 31.12.2019	Vurdering
				Fagdag TeOLOgene: 15 deltakere LP deltok i panel på MF på Trauma & Care fagdager.	Jobbet med case knyttet til taushetsplikt, engasjerte og fornøyde deltakere. Gode tilbakemeldinger. LP ble invitert til å skrive en artikkel basert på bidraget, til tidsskriftet St. Sunnivas temanummer i 2020.
<i>Bidra til å skape et relevant språk om seksualitet, overgrep og vold i kristne sammenhenger der dette mangler</i>		Dobbel sårbarhet II - trygge rom. Oppfølging og videreutvikling av prosjektet Dobbel sårbarhet. Bidrag til å skape trygge rom i de tre språkområdene innen samisk kirkeliv	Knytte nettverk, etablere samarbeid og arbeidsgrupper. Se på hvordan utvikle konkrete tilpassede opplegg/materiell for hvert av de tre samiske språkområdene som på en hensiktsmessig måte løfter viktige anliggender knyttet til vold og seksuelle overgrep innen minoriteten	Det er opprettet arbeidsgruppe for fagdag i Karasjok høsten 2020, og planer for fagdagen er i rute. Det etableres avtale med aktuelle ressurspersoner i sør-samisk område for utvikling av kortlek.	Prosjektet er kommet godt i gang og vil fullføres i 2020. Fagdage i Karasjok vil finne sted i oktober, og språkkort på sør-samisk i tilknytning til bamsekortmetodikken er i utvikling. Dette siste er et viktig nybrottsarbeid knyttet til språkutvikling og forebygging.
<i>Samarbeide med nye aktører om forebyggende tiltak for barn og unge, og stimulere til faglig arbeid og forskning på feltet</i>		Trosopplæringsprosjektet «Kurspakke om seksualitet og grenser hos unge ledere» i samarbeid med Blå Kors, Norge, Samisk Kirkeråd, Døvekirken, Norges KFUK-KFUM, en fortsettelse av «Sunt & sant» (midler fra Kirkerådet)	Utvikle en oppdatert og aktuell kurspakke for unge ledere, for å forebygge at disse gjør og/eller blir utsatt for grensekrenkelse, til bruk i menigheter og organisasjoner.	Satt ned arbeidsgruppe og arrangere workshop høsten 2019 med dramapedagog, fagfolk og ulike kirkelige medarbeidere. Delta på Trosopplæringskonferansen i regi av Den norske kirke (TOK) med workshopseminaret «Kropp er topp».	Det ble holdt fire dager med workshop med stor grad av involvering og utprøving. Nyttig og viktig for programutviklingen. 180 personer deltok på workshop på TOK 2019 hvor personer fra workshopen bidro. Evalueringen fra TOK viser svært god mottakelse, det var også inntrykket til de som deltok fra oss på konferansen. Arbeidet med kurspakken sluttføres i 2020.
	BEARBEIDING Møte kvinner og menn utsatt for vold og seksuelle overgrep med et kirkelig tilbud				

Tiltak i langtidsplanen:	Mål:	Tiltak:	Måltall/Kvalitetsmål:	Resultat pr 31.12.2019	Vurdering
	som er til hjelp i situasjonen				
<i>STYRKE VÅR LANDSDEKKENDE VIRKSOMHET MED UTGANGSPUNKT I 11 STORE BYER I NORGE. STIFTELSENS 4 SAMARBEIDENDE PARTER ER LANDSDEKKENDE OG REPRESENTERER EN BREDDE MED MANGE ANSATTE OG FRIVILLIGE.</i>		Individuell kontakt for å avklare og bearbeide overgrepserfaringer, bistand til å få relevant hjelp og til å melde fra om overgrep til kirkelige eller andre instanser.	10 nye til samtale: 8 kvinner og 2 menn. 100 samtaler: 82 med kvinner 18 med menn.	6 nye til samtale: 4 kvinner og 2 menn. 55 samtaler: 45 med kvinner 10 med menn.	Færre nye til samtale sammenlignet med en del andre år, det kan være tilfeldig variasjon. Sms-kontakt gjør at det i praksis er mye tettere oppfølging av en del brukere enn hva antall samtalerapportering viser.
	Regionale tiltak	Relasjonsbyggende tiltak ved Ressurssenteret – for region øst: - Kveldsgudstjeneste m/middag - Lørdagssamlinger Samtalegruppe	12 relasjonsbyggende tiltak 75 deltakere totalt 6-8 gruppedeltakere i 8 samlinger	11 relasjonsbyggende tiltak (Middag & kveldsbønn, pilegrimsvandring) 4 gruppedeltakere i 8 samlinger	Viktig basistilbud. Variert fremmøte, men gode tilbakemeldinger fra dem som deltar. Pilegrimsvandring høst avlyst pga. lav påmelding. I vårsemesteret gjennomførte vi samtalegruppe med temaet «Fra skam til verdighet». To menn og to kvinner. Nyttig å få erfaring med liten gruppe. Godt fremmøte og gode tilbakemeldinger fra deltakere.
<i>Forankre Messe for verdighet og en tilhørende fagdag i 11 byer i Norge med domkirke, som et bredt samarbeidstiltak</i>		Årlige møteplasser over hele landet: fellesskap på tvers innen det lokale kirkelige miljøet og sammen med andre faglige aktører i satsingen innen overgrepfeltet.	Messe for verdighet i 10 domkirker Fagdag for verdighet i 4 byer Messe for verdighet i 3 bykirker Messe for verdighet i 3 lokalkirker	Lillehammer. 3. januar 2019 MFV Løten 17. februar MFV Domkirke: Bodø 23. februar	Lokalt initiativ. Vi bidro med ressurser i forkant. Lokalt initiativ ledet av biskop Solveig Fiske og kapellan Kristine Berg. Vi bidro med ressurser i forkant. Vi deltok med materiell til symbolhandlingene. Godt lokalt samarbeid ledet av prost. Medvirkning av flere aktører.

Tiltak i langtidsplanen:	Mål:	Tiltak:	Måltall/Kvalitetsmål:	Resultat pr 31.12.2019	Vurdering
				Drammen: Strømsø kirke 20. mars	KRS var aktivt med i planleggingen og i utførelsen av messen.
				MFV Arendal 25. april	Godt samarbeid, erfaren arbeidsgruppe, ønske om videreføring av samarbeid og å nå ut økumenisk og til mc-miljø
				Fredrikstad 24. mai	Samarbeid underveis, bredt lokalt forankret samarbeid. Psykolog Theresa Tolmie-McGrane, bidro med sin fortelling. Ca. 90 deltakere.
				Fagdag og MFV Kristiansund 5. september	Fagdag med 50-60 deltakere, lokal deltagelse med krisesenter og støttesenter. MFV i etterkant av fagdagen ca. 60 til stede. God oppslutning og ønske om å få til som en årlig tradisjon. Vi deltok med foredrag under fagdagen og delaktig i messen med materiell og som liturg.
				MFV Tønsberg 10. oktober	Samarbeid underveis med Domkirkens menighet, Kirkens bymisjon og Støttesenter mot incest i Vestfold og KRS. Messe med kirkekaffe i etterkant hvor vi deltok. Ca. 50 deltakere.
				Kristiansand 21. oktober	Samarbeid med SMSO Agder, Kirkens SOS, Kirkens Bymisjon, KRIS samtalesenter, Kristiansand Frikirke og Kirkelig Ressurssenter mot vold og seksuelle overgrep.

Tiltak i langtidsplanen:	Mål:	Tiltak:	Måltall/Kvalitetsmål:	Resultat pr 31.12.2019	Vurdering
				Oslo 25. oktober MFV Hamar 27. nov	Fagdag og messe for verdighet, Domkirken. Ca. 80 deltakere på fagdagen, langt flere på messen. Vi er med i et etablert og godt samarbeid med Redd Barna, DiXi, Smiso, Senteret for seksuelt misbrukte menn (SSMM), Kirkens Bymisjon og Senter for Sosialpediatri ved Oslo universitetssykehus Vi kunne ikke delta på grunn av vår egen Novemberkonferanse, men sendte opp ressurser.
	BEARBEIDING forts				
<i>Rekruttere, utruste og veilede regionale gruppeledere</i> <i>Gjennomføre en nasjonal inspirasjonssamling for de regionalt engasjerte i bearbeidende tilbud, for erfarings- og kunnskapsdeling</i>					
<i>Initiere INGEN SKAL BÆRE ALENE tiltak over hele landet</i> <i>Etablere avgrensede gruppefelleskapstilbud til voksne utsatte kvinner og menn</i>		Lokalt tilbud i andre deler av landet Formidling av relevant fagkunnskap og fellesskap som styrker tilhørighet og solidaritet hos engasjerte og berørte av overgrep	Ulike tilbud i 4 ulike byer (Stavanger, Kristiansand, Bodø og Tysfjord) 4 kurs med 80 deltakere til sammen (ISBA-kurs, planlegging påbegynt i 2018)	Kristiansand: Ingen oppfølging, Fellesskapskvelder 1 gang/måned Kr.sand jobber selvstendig Bodø: Møte med studentprest, avventer (handlet om hvordan man kan jobbe med grupper på universitetet) Stvgr: kan være mulighet for oppstart	Lavt prioritet på grunn av personalsituasjonen på KRS. Har kontakt. Erfaring av å starte grupper med denne tematikken, er sårbart og krevende arbeid. Følges opp våren 2020. Dette følges opp i 2020.

Tiltak i langtidsplanen:	Mål:	Tiltak:	Måltall/Kvalitetsmål:	Resultat pr 31.12.2019	Vurdering
<i>Ivaretagelse av unge med grenseoverskridende atferd i lokalmenigheten</i>		Veiledning for kirkelige medarbeidere som har samtaler med involverte i overgrepssaker.	10 veiledningssamtaler	4 saker, 10 samtaler	
<i>Arbeide målrettet med henvendelse til, utvikling av verktøy og gjennomføring av egne tilbud til utsatte menn</i>	Nasjonale tiltak	Helligtrekongersfest	20 deltakere	22 deltok foruten stab og kulturelle innslag	Gode tilbakemeldinger, mange bidrog. Krever mye av stab i forberedelse og gjennomføring, men opplever at det gir mye tilbake.
<i>Gjennomføre et nasjonalt møtepunkt for voksne utsatte kvinner og menn</i>		Nasjonal Mannshelg sammen med SSMM 25.-27. mai, ledet av Mike Lew	30 deltakere	32 deltakere	Godt samarbeid med SSMM. Blir vurdert som meget viktig arrangement av deltakerne.
		Dagssamlinger (lørdager) for menn i samarbeid med SMI-Oslo og SSMM	10 deltakere	Ingen dagssamlinger i år.	Lavt prioritert på grunn av personalsituasjonen på KRS.
		(Ikke prioritert i 2019, se Brukererfaringsforum)			
	BEARBEIDING forts				
<i>Produsere en ny norsk (nordisk) fagbok om overgrepskunnskap: «Du ser det ikke på meg» traumebevisst diakonal praksis i møte med voksne utsatte kvinner og menn.</i>					
<i>Etablere et erfaringsforum for brukere som sikrer brukerperspektivet på de bearbeidende tiltakene</i>		Brukererfaringsforum (BEF): Overgrepssatte kvinner og menn formidler sine erfaringer i en kristen sammenheng, og utforsker hva som kan bedre livskvaliteten for voksne utsatte i den lokale sammenhengen de tilhører	Gjennomføre 3 helgesamlinger med 10 deltakere Brukererfaringsforum deltar på Novemberkonferansen som bidragsytere og deltakere	Gjennomført 4 helgesamlinger med rundt 10 deltakere. Bidragsytere herfra på Novemberkonferansen.	Mye investert i helgesamlingene fra deltakere og oss. Gode tilbakemeldinger. Sentralt tiltak i videreutvikling av bearbeidende tilbud og særlig med tanke på kompetansedeling til menigheter/fellesskap. Dette vil videreføres i 2020. Gode tilbakemeldinger på BEFs bidrag under Novemberkonferansen.

Tiltak i langtidsplanen:	Mål:	Tiltak:	Måltall/Kvalitetsmål:	Resultat pr 31.12.2019	Vurdering
<i>Videreutvikle og formidle kunnskap og tilpasset veiledningsmateriell om håndtering av overgrepssaker og gi råd om håndtering, og spre kunnskapen gjennom fagdager og nettsider</i>	HÅNDBTERING Bidra til trygg og korrekt håndtering av krenkelsessaker, et overordnet blikk på helheten og et særlig fokus på at den utsatte blir best mulig ivaretatt	Veilede/ledsage/støtte utsatte i kirkelig sammenheng i håndteringsprosesser	Saker: 5 Samtaler: 25		Ingen konkret sak, se Veiledningsteamet.
		Drifte Veiledningsordningen og gjøre den kjent innenfor Dnk og de fellesskirkelige miljøer	2 møter med veiledningsteamets medlemmer, konsulterende medlem, AU og stab Utvikle gode rutiner for arbeidet Utvikle brosjyre for veiledningsordningen, legge ut informasjon på nettsiden vår og sørge for at bispedømmer, Kirkeråd og KA har informasjon om ordningen på sine nettsider	1 møte mars Brosjyre oppdatert.	Viktig møte, fikk en struktur for sekretariat og samarbeid. Bispedømmer er sendt informasjon og oppfordret til å ha oppdatert informasjon på sine nettsider, samt link til Ressurssenteret.
<i>Utarbeide redskap og rutiner for den enkelte menighet/sammenheng med tanke på en forpliktelse til å arbeide kontinuerlig og seriøst med seksuelle overgrep, og rutiner / linjer for håndtering</i>	HÅNDBTERING fortsetter	Veilede håndteringsansvarlige og støttepersoner som er involvert i håndtering av enkeltsaker lokalt	Saker: 20 Samtaler: 50	35 saker (5 saker v/ Veiledningsteamet) 45 samtaler	Vi spør oss om det er en økning i henvendelser. Gode tilbakemeldinger der vi hører noe igjen. Hensiktsmessig og lærerik erfaringsutveksling i stab knyttet til flere av sakene. Fem av sakene har vært koblet til Veiledningsteamet, og det har alltid vært en del av vurderingen underveis hvorvidt det skal skje eller ikke.
		Evaluering av ulike arbeidsgiveres håndtering i konkrete saker	Saker: 2	1 sak	Fornøyd oppdragsgiver

Tiltak i langtidsplanen:	Mål:	Tiltak:	Måltall/Kvalitetsmål:	Resultat pr 31.12.2019	Vurdering
<i>Utarbeide en manual for ansvarlige i menighet/sammenheng der utsatte og overgripere er aktive medlemmer og ønsker å være en del av det samme fellesskapet. Tydeliggjøre perspektivet for menighet/sammenheng. Tydeliggjøre perspektivet for nærstående for utsatt og overgriper.</i>		Veilede i utarbeiding av beredskapsplaner og helhetlige planer for arbeidet mot seksuelle krenkelser i menigheter, kirkesamfunn og organisasjoner	Oppdrag: 3 Møter og samtaler: 6	1 oppdrag, 2 møter/samtaler	Godt møte, tilbudt å komme med innspill og redaksjonshjelp etter gjennomgang i organisasjonen
<i>Øke Kirkelig Ressursenters kompetanse på de særskilte utfordringer som knyttes til håndtering av overgrep i kristne småsamfunn og i minoritetsmiljøer</i>		Deltakelse på fagdager og etterutdanningskurs	Fagdager/konferanser: 5 Etterutdanningskurs: 1 (30studiepoeng) ved samisk høyskole i Kautokeino.	Deltakelse på 1 fagdag og 1 konferanse ET har deltatt på videreutdanning i Kautokeino om tro og livssyn i Sapmi. To studieuker	Alle i stab deltok på VIDs fagdag 7. juni. Godt utbytte, fint å ha en felles referanse i stab. Konferansen «De er alle barn» om barn og unge med skadelig seksuell atferd i regi av RVTS Øst. Svært nyttig, gav oppdatert kunnskap og oversikt over feltet. ET opplevd å ha stort utbytte faglig og nettverksmessig.
	ORGANISASJONSUTVIKLING Organisere arbeidet på en kompetent måte og sikre fagutvikling i tråd med utviklingen av virksomheten				
<i>Forankret i Kirkelig Ressursenter sitt ståsted «ved den utsattes side», arbeide med «Utsatt -</i>		Individuelle videreutdanningsløp for enkeltpersoner i stab	Delta i videre-/etterutdanning LP: Etterutdanning i gruppeterapi, IGA	LP: Deltatt i Etterutdanning i gruppeterapi, IGA AMØ: Erfaringsbasert master i relasjonsarbeid, UiS	Alle gir uttrykk for at dette er utbytterikt.

Tiltak i langtidsplanen:	Mål:	Tiltak:	Måltall/Kvalitetsmål:	Resultat pr 31.12.2019	Vurdering
<i>Overgriper - Menighet» som en side ved det diakonale oppdraget om å være inkluderende fellesskap med trygge rom</i> <i>Jobbe faglig med hvordan en kan forstå risikofaktorer hos barn og ungdom for å bli en som overskrider grenser</i>		Intern fagdag for tverrfaglig stab Stabsveiledning med eneagrammet i forbindelse med endringsprosesser i kjølvannet av lederskifte og evaluering	AMØ: Erfaringsbasert master i relasjonsarbeid, UiS DW: Praktisk teologisk seminar og videreutdanningskurs innen religionspsykologi, MF ET: Tro og liv i Sápmi, Kautokeino Fagdag om aktuelt tema ønsket av staben Styrket endringskompetanse og en raus stabskultur	DW: Praktisk teologisk seminar og videreutdanningskurs innen religionspsykologi, MF ET: Tro og liv i Sápmi, Kautokeino Ikke prioritert. Gjennomført 3 samlinger med Kristin Aase våren 2019	Gode tilbakemeldinger fra stab på prosessen.
		Sikre en forutsigbar økonomi Strategisk samtale med KR, KA og NKR	Ha gode for budsjettering og oppfølging av regnskap ved søknader og rapportering på søknader Økt forutsigbar inntekt	Følges opp. Årlig møte med Kirkerådet avholdt 19. august.	Ser nytten i dette.
	ORGANISASJONSUTVIKLING forts	Utviklingsarbeid i kjølvannet av VIDs evalueringsrapport	Mottagelse av evalueringsrapporten Invitere ulike samarbeidspartnere, diakonale organisasjoner/institusjoner og diakonale utdanningsinstitusjoner til innspill på evalueringens forslag til endringer ved Ressurssenteret Arbeide med spørsmål knyttet til evalueringens forslag	4 lytterunder gjennomført	Viktig, nyttig. Del av en lengre prosess. Styret foreslo vedtaksendringer som representantskapet også vedtok og som er godkjent av Lotteri- og stiftelsestilsynet. Prosesen fortsetter i styre og stab, særlig i tilknytning til faglig samarbeid og utvikling.

Tiltak i langtidsplanen:	Mål:	Tiltak:	Måltall/Kvalitetsmål:	Resultat pr 31.12.2019	Vurdering
		Iverksette samarbeidsordninger med diakonale organisasjoner og forskningsinstanser	Intensjonsavtale foreligger		Ser at det trengs en lengre prosess før det kan skriftliggjøres.
		Ha et aktivt informasjonsarbeid	Legge ut nyhet på Facebooksiden minst hver uke Vedlikeholde nettsiden	Fulgt opp.	Dette har vi stort sett lyktes med, spesielt siste halvår.
		Novemberkonferansen 2019 (NoKo)	90 - 100 deltakere, todagerskonferanse	Arbeidsgruppe nedsatt, programutforming i godt driv.	75 betalende deltakere, gode tilbakemeldinger underveis og gode evalueringer (Questback-undersøkelse). Variert program, tydelig brukerperspektiv. Erfaringer tas med inn i arbeidet med neste års konferanse, vi må få større blæst om konferansen i forkant.
<i>GJENNOM DET KIRKELIGE NETTVERKET, SAMMEN MOT OVERGREP, ARBEIDE FOR Å ENGASJERE FLEST MULIG KRISTNE TROSSAMFUNN OG ORGANISASJONER I NORGE I NETTVERKET.</i>		Kirkelig nettverk «Sammen mot overgrep»	Drifte sammen med Norges Kristne Råd Gjennomføre ½ fagdag 4. juni med 40 deltakere. Fortsette fokus på de kirkelige migrantmiljøene	Fagdag 4. juni med 17 deltakere.	Gode tilbakemeldinger fra de få som var til stede. Krevende tematikk – gjør det at vi ikke når ut? Bedre utviklingsarbeid og informasjonsarbeid i samarbeid med NKR ønskes neste år.
		Opplæring og bevisstgjøring av kirkesamfunnenes lederskap og informasjon om Kirkelig ressurscenter s tilbud til de kristne kirkesamfunnene og organisasjonene i Norge	Delta på NKRs rådsmøte i mars Sende invitasjon til kontaktmøte til det sentrale leddet /hovedadministrasjonen til frikirkene i Norges kristne råd og felles ressursgruppe for misjonsorganisasjonene	Deltok på rådsmøtet, hadde stand.	Opplevde det som positivt at vi var til stede, minglet og ble synliggjort.
		SRO – Kirkerådets samarbeidsråd for overgrepfeltet, et internt	Levere bidrag i tråd med SROs handlingsplan	Samarbeid med Jens Bjelland Grønvold (KR) m.fl. om å utvikle	SRO-filmene er tatt inn i ulike faglige bidrag utover høsten. God

Tiltak i langtidsplanen:	Mål:	Tiltak:	Måltall/Kvalitetsmål:	Resultat pr 31.12.2019	Vurdering
		pådriver- og koordineringsorgan		filmer om nettvett for frivillige i Dnk. Filmer ferdigstilt juli 2019	mottakelse. Filmene egner seg godt til samtale.
		Rød knapp – Stopp vold mot kvinner	Ivareta Dnk-medlemskap i styringsgruppen Sekretariat for søknad og rapport til Kompetansesenter for kriminalitetsforebygging	Søknad sendt og midler tildelt. Følger opp.	Vurderer KRS' engasjement i dette videre. Ser at det har stor symbolbetydning at vi er med, men etterlyser større engasjement internt i Dnks egne rekker.
<i>Bistå med overgrepskompetanse i barne- og ungdomsdiakonale tiltak</i> <i>Inkludere perspektiver på LHBT+</i>		Samarbeid med kirkelige og andre instanser for å styrke Kirkelig Ressurssenter i å være et kompetansesenter innen overgrepfeltet	Samarbeid med Kirkerådet – Seksjon barn, unge og trosopplæring, Norges KFUK-KFUM og Blå Kors Norge. Samarbeid med Kirkerådet – seksjon diakoni og samfunn. Nettverksarbeid i det faglige miljøet m/ sekulære samarbeidspartnere	Samarbeid med Jens Bjelland Grønvold (KR) m.fl. om å utvikle filmer om nettvett for frivillige i Dnk. Filmer ferdigstilt juli 2019 (se over). Kirkerådets utvalg for kjønn og likestilling, 4 møter og en fagdag.	KRS bidrag blir etterspurt. Arbeid med ny plan.
<i>BYGGE NETTVERK OG BLI ET KOMPETANSESTED FOR VIRKSOMHETER OG KIRKER SOM JOBBER MED ULIKE MINORITETER. KIRKELIG RESSURSSENTER SKAL VÆRE EN TYDELIG OG KOMPETENT AKTØR MED INNSIKT OG PERSPEKTIVER PÅ SEKSUELLE OVERGREP I ARBEID MED MINORITETER.</i>	ORGANISASJONSUTVIKLING forts	<i>Det har skjedd mitt barn, om samiske storfamilier, videreføring av samarbeidet med Samisk kirkeråd (Bufdir-finansiert).</i>	Utvikling av ressurser til kirkelige ansattes møter med samiske storfamilier med overgrepserfaring.	Prosjektet er rapportert på. Møter innen det samiske nettverket; 7 (nord og lulesamisk område) Fagdag med samisk prestemøte; 25 deltakere Workshop på samisk kirkelivskonferanse; 20 deltakere Informasjon i plenum; 75 deltakere Fagdag i Kautokeino; 30 deltakere Åpent møte i kautokeino; 25 deltakere NoKo 2019: hefte utdelt (pre-lansering)	Dette prosjektet er kommet godt i havn og vi har fått svært gode tilbakemeldinger. Arbeidet åpner opp problemstillinger og gir «tillatelse» til nærståendes erfaringer og språk til dem. Vi er taknemlige og stolte over dette samarbeidet med Samisk kirkeråd og bygger gjerne vider på arbeidet i kommende prosjekter.

Tiltak i langtidsplanen:	Mål:	Tiltak:	Måltall/Kvalitetsmål:	Resultat pr 31.12.2019	Vurdering
<i>Samarbeid med Flerkulturelt kirkelig nettverk i Norges kristne råd (Migrant som minoritet)</i> <i>Jobbe faglig med kjønn og makt i et flerkulturelt perspektiv</i>		<i>Migrantmiljøers bevissthet om seksuelle overgrep i samarbeid med Norges Kristne Råd / Flerkulturelt kirkelig nettverk (Bufdir-finansiert).</i> Kirkerådets nasjonale gruppe for likestilling av mennesker med nedsatt funksjonsevne nedsetter en arbeidsgruppe som sammen med Kirkelig Ressurssenter utarbeider en informasjonsbrosjyre til bruk i Den norske kirke.	Kartlegging av kunnskap og bevissthet om seksuelle overgrep blant lederskapet i migrantmenigheter. Arrangere en fagdag Utarbeide en informasjonsbrosjyre om «dobbel sårbarhet» med særlig fokus på sårbarheten blant særlige sårbare miljøer og minoriteter innen Den norske kirke.	Prosjektet er rapportert på. Arbeidet ble satt på vent pga. personalsituasjonen høsten 2019.	Arbeidet har vist nødvendigheten av å bruke tid på nettverksbygging og bygging av tillit som samarbeidende aktør. Gjennom spørreundersøkelse, arbeidsgruppemøter og fagdager har vi fått tilgang til kunnskap som vil bidra til å utvikle arbeidet videre. Arbeidet bør startes opp igjen i 2020.
		Skape oppmerksomhet om overgrepstema og kirkens praksis i møte med seksuelle overgrep i det kirkelige landskap og på kirkelige møteplasser	Stand på Dnks kirkemøte, NKRs råds møte, Flerkulturell pinsefestival, Sommerstevnet på Hedmarktoppen, Korsvei, Trosopplæringskonferansen, Temauke på MF, Olavsdagene Få artikkel på trykk i dagsavis	Deltok med stand på KM i Trondheim, på NKRs råds møte i Oslo, var til stede på Pinsefestivalen, stand på Hedmarktoppen og Korsvei, TOK (Trosopplæringskonferansen)	Deltakelse på TOK vellykket. Vi bør søke deltakelse på Skjærgårds snarere enn Hedmarktoppen. Det bør vurderes på hvilke måter vi bruker ressurser best og blir mest synlige.
PÅBEGYNNE ET ARBEID MED VOLD OG SEKSUELLE OVERGREP I ET FLERRELIGIØST PERSPEKTIV.		Etablere kontakt med Samarbeidsrådet for Tros- og Livssynssamfunn (STL).	Invitere til møte	Ikke prioritert.	